

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/283/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114208014
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7114208014.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Zuzany Matyjovej v spore žalobkyne H. J., R.. XX.X.XXXX, D. A. X, J., zastúpenej JUDr. Petrom Harakálom, advokátom, so sídlom Mlynská 28, Košice, proti žalovanému Slovenská kancelária poisťovateľov so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 36062235, zastúpeného Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Štúrova 7, Košice, v konaní o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 31.5.2019 č.k. 13C/115/2014-263

rozhodol:

P o t v r d z u j e I. vyhovujúci výrok rozsudku v časti o povinnosti žalovaného na zaplatenie istiny 1.046,50 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a II. zamietavý výrok rozsudku.

M e n í I. vyhovujúci výrok rozsudku v časti o povinnosti žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania tak, že žalobu v uvedenom rozsahu zamietá.

Štátu n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v plnom rozsahu.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.046,50 € s úrokom z omeškania 5,25 % ročne od 20.12.2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok), priznal žalovanému právo náhradu trov konania proti žalobkyni vo výške 50 % (III. výrok) a štátu náhradu trov konania nepriznal (IV. výrok). Rozhodol tak o nároku žalobkyne na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia žiadaného v sume 4.156 € s úrokmi z omeškania 5,25 % ročne od 5.12.2013 až do zaplatenia. Peňažnú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyňa žiadala na základe lekárskeho posudku MUDr. K. J. zo dňa 8.11.2013 za ujmu na zdraví ohodnotenú lekárskeho posudkom ako postkomočný syndróm podľa položky č. 252 časti II, Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej zákon č. 437/2004 Z.z.). Bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia za postkomočný syndróm bolo lekárskeho posudkom priznané v maximálnom rozsahu 260 bodov, čo pri hodnote 1 bodu 16,10 € zodpovedalo sume 4.156 €.

2. V konaní bolo zistené, že žalovaná utrpela poškodenie zdravia pri dopravnej nehode dňa 26.8.2010, zavinennej vodičom E. H., ktorý bol za tento skutok uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Košice I zo dňa 21.3.2012 sp. zn. 4T/26/2012 z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a/ Tr. zákona, § 138 písm. h/ Tr. zákona, keď z nebanlivosti a porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona spôsobil žalobkyni ťažkú ujmu na zdraví. Žalobkyňa pri nehode utrpela otras mozgu ľahkého stupňa, zlomeninu rebier, hrudnej kosti, druhého krčného stavca chrbtice s minimálnym posunom, zlomeninu nadplecovej časti kľúčnej kosti, podvrtnutie krčnej oblasti chrbtice, pomliaždenie ľavej obličky s krvácaním do vývodných močových ciest, tržnozmliaždenú ranu v ľavej spánkovo-temennej oblasti hlavy, s dobou liečenia v rozsahu 4 až 6 mesiacov. Motorové vozidlo vedené E. H. v čase nehody nemalo uzavreté povinné zmluvné poistenie podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zákon č. 381/2001 Z.z.), preto náhrada škody bola poskytovaná žalobkyni ako poškodenej podľa § 24 ods. 2, ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. z garančného fondu žalovaného. Žalovaný vybavením škodovej udalosti poveril spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.. Lekárskym posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. K. J. zo dňa 8.11.2013 bolo u žalobkyne z titulu sťažení spoločenského uplatnenia vykonané bodové ohodnotenie poruchy labyrintu podľa položky č. 287 vo výške 200 bodov a postkomočného syndrómu podľa položky č. 252 vo výške 260 bodov. Žalovaný žalobkyni uhradil dňa 4. 12. 2013 sťažení spoločenského uplatnenia v sume 3.220 € za poruchu labyrintu, v ostatnom rozsahu nárok žalobkyne neuznal, odkazujúc na stanovisko svojho revízneho lekára, že otras mozgu nezanecháva žiadne trvalé následky, lebo komócia mozgu je podľa učebníc traumatológie a neurológie reverzibilný dej, ktorý stav sa upraví do jedného mesiaca a pri ťažkých otrasoch mozgu najviac do troch mesiacov.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 12.12.2017 č.k. 13C/115/2014-169 (v poradí prvý rozsudok) zamietol žalobu odkazujúc na závery v konaní ustanovenej znalkyne MUDr. H. v jej znaleckom posudku č. 5/2016 zo dňa 3.3.2017. V znaleckom posudku znalkyňa konštatovala, že u žalobkyne išlo o otras mozgu ľahkého stupňa s poruchou vedomia, trpela symptómami postkomočného syndrómu ako pocity na zvracanie, bolesti hlavy, prechodne bola psychicky zmätená. Otras mozgu hodnotila znalkyňa ako prechodnú poruchu nezanechávajúcu trvalé následky, preto z pohľadu neurologického by nemali byť jeho následky zaradené do hodnotenia sťažení spoločenského uplatnenia. Konštatovala, že aj keď postkomočný syndróm je uvedený v zákone č. 437/2004 Z.z. v kapitole hodnotení sťažení spoločenského uplatnenia, odporuje to medicínskym odborným poznatkom, a je nesprávne ho takto hodnotiť, preto žalobkyni nepatrí odškodnenie za postkomočný syndróm.

4. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením zo dňa 21.8.2018 sp.zn. 2Co/119/2018 zrušil vyššie uvedený zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie konštatujúc, že ak znalec v znaleckom posudku dospeje k záveru, že v spojitosti s otrasom mozgu súvisia príznaky postkomočného syndrómu, ktorými poškodený aj preukázateľne trpel, a ktorý následok na zdraví predpokladá aj právna úprava v súvislosti s odškodnením sťažení spoločenského uplatnenia, nemôže byť taký nárok nepriznaný len z dôvodu, že znalec z odboru zdravotníctva nesúhlasí s právnou úpravou. Odvolací súd zdôraznil, že je vylúčené, aby sa znalec vyjadroval v znaleckom posudku k otázkam majúcim povahu právneho charakteru, keď znalec môže viesť polemiku o správnosti právnej úpravy, je však neprípustné, aby súd rozhodol o právnej otázke len všeobecným odkazom na názor znalca bez toho, aby sám ustálil skutkový stav veci a právne ho vyhodnotil. Predmetom znaleckého skúmania môžu byť len otázky odborného charakteru v danom prípade, či žalobkyňa utrpela v súvislosti s dopravnou nehodou z medicínskeho hľadiska nejaké poškodenie zdravia a akého charakteru. Či takto zistený skutkový stav zakladá právo žalobkyne na finančné plnenie titulom sťažení spoločenského uplatnenia v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z., je už vecou právneho posúdenia súdu, ktoré právne posúdenie spadá do jeho výlučnej kompetencie. Úlohou súdu prvej inštancie bolo v opätovnom konaní ustáliť skutkový stav veci týkajúci sa následkov na zdraví žalobkyne zohľadňujúc znalecký posudok ako každý iný dôkaz, ktorý podlieha hodnoteniu z hľadiska presvedčivosti a správnosti, a vykonať právne posúdenie nároku žalobkyne zohľadňujúc platnú právnu úpravu odškodnenia následkov na zdraví ako vyplýva zo zákona č. 437/2004 Z.z..

5. Súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol preskúmaným (v poradí druhým) rozsudkom zo dňa 31.5.2019 č.k. 13C/115/2014-263.

6. Nebolo sporné, že žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 26.8.2010 utrpela ujmu na zdraví, na odškodnenie ktorej bol povinný žalovaný v súlade s § 24 ods. 2, 3 zákona č. 381/2001 Z.z.. Jedným

z následkov na zdraví žalobkyne mal byť postkomočný syndróm, z titulu ktorej ujmy sa žalobkyňa domáhala náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku MUDr. J. zo dňa 8.11.2013. Lekárskym posudkom vyhotoveným podľa zákona č. 437/2004 Z.z. bolo žalobkyni priznané sťaženie spoločenského uplatnenia za postkomočný syndróm podľa položky č. 252 Prílohy č. 1, časti II zákona č. 437/2004 Z.z. v maximálnom bodovom rozpätí 260 bodov. Súd prvej inštancie pri hodnotení opodstatnenosti nároku žalobkyne poukázal na obsah znaleckého posudku č. 61/2010 zo dňa 26.9.2010 o stanovení bolestného pre žalobkyňu v trestnom konaní, podaného znalcom MUDr. Q., v ktorom znalec na základe obsahu zdravotnej dokumentácie žalobkyne konštatoval, že žalobkyňa utrpela ľahký otras mozgu. Z výpovede MUDr. J., ošetrojúceho lekára žalobkyne súd zistil, že hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia ako postkomočného syndrómu vykonal na základe žalobkyňou udaných zdravotných ťažkostí potvrdených obsahom zdravotnej dokumentácie, z ktorých vyplývalo, že žalobkyňa utrpela otras mozgu, z ktorých dôvodov bola aj neurologicky vyšetrená vrátane CT vyšetrenia, aby sa vylúčilo krvácanie mozgu. Podľa stanoviska svedka, otras mozgu vždy zanecháva nejaké následky. Pacienti si nemusia pamätať, čo sa im stalo, trpia nutkaním na zvracanie, majú bolesti hlavy, točí sa im hlava, nemajú úplnú koordináciu horných a dolných končatín, výpadky pamäte sú prejavom aj otrasu mozgu ľahkého stupňa, pričom v prípade žalobkyne hodnotil otras mozgu druhého stupňa, vzhľadom na to, že absolvovala CT vyšetrenia. Zo znaleckého posudku súdom ustanovenej znalkyne z odvetvia neurológie MUDr. H. ZP č. 5/2016 z 3.3.2017 súdu vyplynulo, že žalobkyňa utrpela podľa obsahu zdravotnej dokumentácie a popisovaných ťažkostí otras mozgu ľahkého stupňa. Otras mozgu ľahkého stupňa sa u žalobkyne prejavoval poruchou vedomia a poruchou pamäti na udalosti bezprostredne pred úrazom a po úraze, žalobkyňa mala pocity na zvracanie, bolesti hlavy, bola prechodne psychicky zmätená. Znalkyňa uviedla, že tieto symptómy po otrase mozgu, tzv. postkomočný syndróm, ustúpia u ľahkého otrasu mozgu do jedného mesiaca, u najťažšieho tretieho stupňa otrasu mozgu do troch mesiacov. Z uvedených dôvodov postkomočný syndróm nepredstavuje trvalý následok, preto nemá patriť do hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, z ktorých dôvodov nesúhlasila s bodovým ohodnotením vykonaným lekárskeho posudkom MUDr. J.. Neurologickým vyšetrením boli bezprostredne po úraze zistené mierne odchýlky od normy, ktoré vymizli pri kontrolnom CT vyšetrení mozgu. Vzhľadom na prechodnosť následkov postkomočného syndrómu spojených s otrasom mozgu znalkyňa zastávala názor, že tento nemá byť odškodňovaný v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia.

7. Súd prvej inštancie právne vec posudzoval podľa § 1, § 3, § 4, § 11, § 24 zákona č. 381/2001 Z.z., § 444, § 517 Občianskeho zákonníka (OZ), § 4, § 5, § 7, § 9, § 10 zákona č. 437/2004 Z.z. a Prílohy č. 1 časti II. k zákonu č. 437/2004 Z.z. Výsledkami vykonaného dokazovania považoval za zistené, že žalobkyňa pri dopravnej nehode utrpela otras mozgu ľahkého stupňa, v súvislosti s ktorým trpela postkomočným syndrómom prejavujúcim sa poruchami vedomia, závratmi, nutkaním na zvracanie, výpadkami pamäte, psychickou zmätenosťou. Prejavy postkomočného syndrómu vymizli krátko po úraze, preto za zodpovedajúce následkom a charakteru tohto poškodenia zdravia považoval odškodnenie v rozsahu 65 bodov na dolnej hranici bodového rozpätia 65- 260 bodov uvedených pri položke 252. „postkomočný syndróm“ v časti II. Sadzby bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, v Prílohe č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z.. Výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pri hodnote jedného bodu 16,10 eur (§5 zákona č. 437/2004 Z.z.) vo finančnom vyjadrení činila 1.046,50 €, na ktoré plnenie súd žalovaného zaviazal spolu s úrokmi z omeškania 5,25 % z dlžnej sumy ročne od 20.12.2013. Nad priznaný rozsah žalobu zamietol ako nedôvodnú. Povinnosť žalovaného na úhradu úrokov z omeškania odôvodnil odkazom na § 11 zákona č. 381/2001 Z.z. z ktorého mu vyplynulo, že žalovaný mal plniť do 15 dní od ukončenia šetrenia poisťnej udalosti. Táto 15-dňová lehota začala žalovanému plynúť odo dňa 4. 12. 2013, kedy oznámil žalobkyni, že šetrenia poisťnej udalosti ukončil, no plnenie neposkytol, preto sa dostal do omeškania od 20.12.2013.

8. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (CSP). Považoval žalobkyňu za procesne úspešnú v rozsahu 25 %, a so zohľadnením pomeru procesného úspechu a neúspechu sporových strán (75 % - 25 %), priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %. Výrok o náhrade trov štátu odôvodnil aplikáciou Čl. 4 CSP uvádzajúc, že aj keď aktuálne platná procesná úprava nerieši otázku náhrady trov štátu, v zmysle doteraz platných zásad sporového konania, by bola povinná k ich náhrade procesne neúspešná žalobkyňa. Pretože žalobkyňa je v konaní oslobodená od úhrady súdnych poplatkov, štátu nevznikol nárok na náhradu vynaložených trov.

9. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obe strany sporu. Žalobkyňa uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP napádajúc správnosť zamietavého výroku rozsudku a výroku o nároku

na náhradu trov konania sporových strán. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v tejto časti a priznal jej právo na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia aj v zamietnutom rozsahu ako aj plnú náhradu trov konania. Žalovaný namietal v odvolaní správnosť vyhovujúceho výroku rozsudku z dôvodov vymedzených § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a navrhoval žalobu i v tejto časti zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v celom rozsahu.

10. Žalobkyňa v odvolaní vytkla súdu prvej inštancie, že ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku MUDr. J. a jeho stanovisko, že utrpela otras mozgu druhého stupňa neakceptoval, ale vychádzal zo záverov znalkyne MUDr. H., že išlo o otras mozgu ľahkého stupňa, aj keď znalkyňa v rozpore s právnou úpravou spochybňovala nárok žalobkyne na odškodnenie sťaženie spoločenského uplatnenia a k zdravotnému stavu sa vyjadrovala až s odstupom šiestich rokov. Žalobkyňa považovala za nesprávny aj názor súdu, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením náhrady škody až uplynutím 15 dní od 4.12.2013, kedy oznámil ukončenie šetrenia poistnej udalosti. Pokiaľ žalovaný listom zo dňa 4.12.2013 ukončil vyšetrovanie poistnej udalosti a odmietol žalobkyni plniť to, čo bolo predmetom súdneho sporu, vznikla mu povinnosť na úhradu úrokov z omeškania už od 5.12.2013, lebo podľa § 442 ods. 3, § 517 OZ sa dostal do omeškania s plnením náhrady škody majúcej povahu peňažného nároku. Nesprávnosť rozhodnutia o náhrade trov konania odôvodňovala tým, že výsledok súdneho sporu, čo do výšky plnenia závisel od znaleckého posudku a úvahy súdu, pričom žalobkyňa bola čo do základu nároku úspešná, preto jej mala byť priznaná plná náhrada trov konania. Kritérium zásady úspechu pri rozhodovaní o náhrade trov nemožno aplikovať mechanicky porovnávaním sumy žiadanej a priznanej, ale tiež s prihliadnutím na predmet sporu a priebeh konania.

11. Žalovaný považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie zakladajúce právo žalobkyne na odškodnenie postkomočného syndrómu za odporujúce výsledkom vykonaného dokazovania, lebo podľa názoru znalkyne MUDr. H. následky na zdraví žalobkyne vyplývajúce z ľahkého otrasu mozgu sú prechodné, reverzibilné a nemajú povahu trvalých následkov. Žalovaný poukázal na § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého sťaženie spoločenského uplatnenia je stav, ktorý má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, z čoho vyvodil, že následky (stav) musia existovať v čase rozhodovania súdu o tomto nároku. Skutkový stav zistený v čase vyhlásenia rozhodnutia je pre súd rozhodujúci aj podľa § 215 CSP v spojení s § 217 CSP, porušenie ktorej zásady znamená zásah do práva na spravodlivé súdne konanie. Žalovaný zastával názor, že v konaní bola preukázaná neexistencia sťaženia spoločenského uplatnenia, preto vychádzajúc zo stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia mal súd žalobu zamietnuť. Za nesprávne označil tiež rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní úrokov z omeškania dôvodiac povahou zákona č. 381/2001 Z.z. ako lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Zákon č. 381/2001 Z.z. osobitne upravuje postup pri uspokojovaní nárokov osoby poškodenej dopravnou nehodou spôsobenou prevádzkou motorového vozidla. Podľa § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z., povinnosť poisťovne na úhradu úrokov z omeškania existuje len v prípade nesplnenia nepeňažnej povinnosti poisťovne, ktorou povinnosťou je prešetrenie poistnej udalosti a oznámenie dôvodov, pre ktoré odmieta poskytnúť poistné plnenie v prípade, ak nepristúpi k plneniu uplatnenej náhrady škody. Zhodný názor vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017, 1Cdo/212/2017. Pretože v danom prípade žalovaný vykonal šetrenie poistnej udalosti a oznámil žalobkyni listom zo dňa 4.12.2013, z akých dôvodoch k plneniu za postkomočný syndróm nepristúpi, neporušil žiadne povinnosti, s ktorými zákon č. 381/2001 Z.z. spája nárok na úroky z omeškania. S poukazom na uvedenú argumentáciu, ktorá by zakladala plný úspech v spore, žiadal tiež o priznanie nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že existenciu nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia za postkomočný syndróm preukázala v súlade s § 4 zákona č. 437/2004 Z.z. lekárskeho posudkom MUDr. J.. Súdom ustanovená znalkyňa MUDr. H. nesúhlasila s bodovým hodnotením zastávajúc názor, že podľa súčasných poznatkov postkomočný syndróm nemá byť zaradený do hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, znalkyňa teda nekonštatovala nesprávnosť lekárskeho posudku MUDr. J., a nesprávne vychádzala z ustanovenia § 4 ods. 2 vyhlášky č. 32/65 Zb. a nie ustanovenia § 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Žalobkyňa vyjadrila nesúhlas s tvrdeniami žalovaného, že nepriaznivé následky na zdraví musia existovať v čase rozhodnutia súdu, keď ustálenosť zdravotného stavu poškodeného neznamená absolútnu nemennosť, ale môže sa meniť v pozitívnom či negatívnom zmysle slova. Sťaženie spoločenského uplatnenia reprezentuje len stav, ktorý má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho potrieb alebo plnenie jeho spoločenských úloh. V istej fáze života poškodeného sa následky prejavovali ťažším

stupňom závažnosti, a predstavovali nemateriálnu ujmu, za ktorú poškodenému prináleží náhrada. Opačné stanovisko by znamenalo, že sa nezohľadnia nepriaznivé dôsledky, ktorými poškodený v určitej fáze života trpel, pretože takáto ujma sa neodškodňuje v rámci náhrady za bolesť. Žalobkyňa nesúhlasila ani s námietkami žalovaného voči nároku na príslušenstvo pohľadávky dôvodiac, že § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje povinnosť poisťovateľa na platenie úrokov z omeškania podľa Občianskeho zákonníka, ak si nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu z § 11 ods. 6 citovaného zákona. Poisťovateľ má podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. nielen povinnosť ukončiť prešetrovanie poisťnej udalosti v lehote troch mesiacov a oznámiť výsledky prešetrovania poškodenému, ale aj povinnosť splniť preukázané a oprávnené nároky poškodeného. Žalovanému teda vzniká peňažná povinnosť na plnenie, s omeškaním ktorej je spojená sankcia v podobe nároku poškodeného na úroky z omeškania. Keďže k ukončeniu šetrenia došlo ku dňu 4.12.2013, kedy žalovaný odmietol žalobkyni uhradiť odškodnenie za postkomočný syndróm, od nasledujúceho dňa 5.12.2013 bol v omeškaní. Žalobkyňa svoj názor podoprela odkazom na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6 Co 504/2013 zo 4.11.2013 a Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3 Co 381/2009 z 24.8.2010..

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne spochybňoval jej nárok uvádzajúc, že tento sa zakladá na lekárskom posudku podanom MUDr. J., ktorý je úrazovým chirurgom, do kompetencie ktorého nespadá posudzovanie existencie postkomočného syndrómu ako neurologického následku. Znalkyňa z odvetvia neurológie MUDr. H. jednoznačne uviedla, že otras mozgu je prechodnou reverzibilnou poruchou mozgovej činnosti a symptómy po otrase mozgu tzv. postkomočný syndróm vymiznú spravidla do troch mesiacov u najťažšieho tretieho stupňa, a u ľahkého otrasu mozgu ako v prípade žalobkyne, do jedného mesiaca. Prejavy postkomočného syndrómu nikdy netrvajú viac ako rok, preto ho nemožno hodnotiť ako trvalý následok na zdraví, a žalobkyni nepatrí odškodnenie titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný uviedol, že v zmysle § 444 OZ i ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. sa jednorazovo odškodňujú následky na zdraví poškodeného v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a v spoločnosti, a na strane žalobkyne je zrejma absencia takýchto obmedzení, čo vylučuje možnosť poskytnutia peňažnej satisfakcie. Za nesprávne považoval tiež úvahy žalobkyne o nároku na príslušenstvo pohľadávky opakovane poukazujúc na ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z., judikatúru Najvyššieho súdu SR, a na ňu nadväzujúcu rozhodovacia činnosť Krajského súdu v Košiciach vo veci sp.zn. 3 Co 174/2018 zo dňa 27.6.2019. K výroku o nároku na náhradu trov konania medzi stranami sporu poukázal na fakt, že súd bol povinný aplikovať § 255 CSP, nakoľko ustanovenia, ktoré umožňovali súdu pri rozhodnutí o trovách zohľadniť skutočnosť, že rozsah plnenia závisel od úvahy súdu alebo znaleckého posudku, boli súčasťou už neplatnej právnej úpravy § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016. Pokiaľ bola spochybnená a vyvrátená správnosť dôkazu, na základe ktorého žalobkyňa uplatnila svoj nárok, nemožno ju považovať za procesne úspešnú stranu sporu.

14. Žalobkyňa v odvolacej replike vyjadrila názor, že stanovisko žalovaného nezodpovedá obsahu vykonaného dokazovania, nemá oporu v právnej úprave a nekorešponduje ani právnym záverom vyplývajúcim z predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.8.2018 sp.zn. 2 Co 119/2018. Za nesprávny považoval aj právny výklad ustanovení žalovaným o neexistencii jeho povinnosti na plnenie úrokov z omeškania podľa zákona č. 381/2001 Z.z., opätovne poukazujúc na zákonný odkaz osobitnej právnej úpravy na ustanovenia § 517 OZ, dôvodiac tiež tým, že akceptácia úvah žalovaného by znamenala možnosť poisťovne vyhnúť sa sankcii za omeškanie aj v prípade, že plnenie odmietne z absurdných, či protiprávných dôvodov. V otázke náhrady trov konania sa pridriavala potreby komplexného posúdenia konania s odkazom na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I. ÚS 2904/2016, zdôrazňujúc, že po odmietnutí plnenia žalovaným, žalobkyňa nemala inú možnosť, ako podanie žaloby na súd, a výsledok sporu je dôvodné hodnotiť ako plný úspech žalobkyne.

15. Žalovaný v odvolacej replike zopakoval, že pokiaľ žalobkyňa svoje nároky preukazuje lekárskeho posudkom vystaveným úrazovým chirurgom MUDr. J., správnosť hodnotenia bola preskúmaná znaleckým dokazovaním znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia neurológie MUDr. K. H., do kompetencie ktorého odborníka spadá posudzovanie postkomočného syndrómu, ktoré následky na zdraví v podobe sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobkyne nepotvrdila. To vyplýva z jej záverov, že otras mozgu je prechodnou reverzibilnou poruchou mozgovej činnosti a symptómy po otrase mozgu postkomočný syndróm vymiznú u najťažšieho tretieho stupňa do troch mesiacov, u ľahšieho stupňa do jedného mesiaca. U žalobkyne sa nevyskytli obmedzenia, ktoré by opodstatňovali poskytnutie takéhoto odškodnenia nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na judikatúru Najvyššieho súdu SR považoval žalovaný za nepochybné správnu aj svoju argumentáciu týkajúcu sa nároku žalobkyne na úroky z omeškania.

Konštatoval tiež, že totožný právny zástupca vo veci vedenej Najvyšším súdu SR pod sp.zn. 1 Cdo 212/2017 vymedzil túto spornú otázku ako otázku dovolaciu, v ktorom konaní rozhodol najvyšší súd zhodne s názorom žalovaného, preto opakovaná argumentácia žalobcu ani nemôže byť úspešná. Za správnu považoval aj aplikáciu § 255 od. 2 CSP na rozhodovanie o trovách konania, keďže žalobkyňa predložila na preukázanie svojho nároku dôkazy, ktorého správnosť bola vyvrátená.

16. Vo svojich odvolacích duplikách žalobkyňa a žalovaný zopakovali stanoviská, ktoré boli obsahom ich odvolaní, vyjadrení k odvolaniu protistrany a odvolacích replík, a zotrvali na tvrdeniach v nich uvedených.

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne a žalovaného ako podané včas a oprávnenými osobami, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1,2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospejúc k záveru, že odvolanie žalobkyne a žalovaného je čiastočne dôvodné. Odvolanie žalobkyne vyhodnotil odvolací súd ako opodstatnené vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania, a odvolanie žalovaného vo vzťahu k výroku o nároku na príslušenstvo pohľadávky. V ostatnom rozsahu, napadnutých výrokov rozsudku neboli naplnené odvolacie dôvody, preto bol rozsudok v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdený ako vecne správny. V časti, v ktorej neboli splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie rozhodnutia, bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený v súlade s § 388 CSP tak, ako to vyplýva z enunciatu rozsudku.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.10.2020 o 9.35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1,3 CSP.

19. Strany sporu uplatnili odvolacie dôvody vymedzené § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý a navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, či právo na jeho preskúmanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov .

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je naplnený pri mylnej aplikácii právnych predpisov súdom na zistený skutkový stav, ktorá situácia nastáva v prípade, ak bol použitý iný právny predpis, než ktorý mal súd správne použiť alebo bol aplikovaný síce správny právny predpis, ale tento bol nesprávne interpretovaný, prípadne bol na zistený skutkový stav nesprávne aplikovaný, keď súd vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

22. Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri rozhodovaní o povinnosti žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania a rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. V ostatnom rozsahu nebola odvolacím súdom zistená existencia odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, podal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávnych zákonných ustanovení. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP, keď súd primeraným spôsobom opísal priebeh konania, uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany spor, z ktorých vyvodil svoje právne závery.

23. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí o nároku žalobkyne na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia za postkomočný syndróm vychádzal zo správneho ustálenia skutkového stavu založeného na vyhodnotení dôkaznej situácie v spore v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15, § 191 CSP) prihliadajúc na dôkazné bremeno strán v spore. Žalobkyňa v konaní predložila lekárske posudky MUDr. J. v súlade s § 4, § 7 zákona č. 437/2004 Z.z.. V zmysle uvedených ustanovení náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti (§ 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/04 Z.z.).

24. Lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárske posudky. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekárske posudky posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov (§ 7 ods. 1 zákona č. 437/04 Z.z.).

25. Žalovaná bola hospitalizovaná a liečená v zdravotníckom zariadení Univerzitnej nemocnice L.Pasteura v Košiciach na Klinike úrazovej chirurgie, lekár ktorého zdravotníckeho zariadenia (MUDr. Klíma) spracoval a podal lekárske posudky potvrdené prednostom, ktorým bodovo ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne za postkomočný syndróm. Na základe stanoviska revízieho lekára žalovaného, že otras mozgu nezanecháva trvalé následky, a postkomočný syndróm je nesprávne navrhnutá položka na odškodnenie, žalovaný odmietol akceptovať plnenie podľa lekárskeho posudku. V konaní vyhotovený znalecký posudok č. 5/2016 MUDr. H., znalkyne z odboru zdravotníctva, odvetvia neurológie s odkazom na zdravotnú dokumentáciu žalobkyne zhodne s MUDr. J. konštatoval u žalobkyne diagnózu „otras mozgu“, ktorý znalkyňa z hľadiska závažnosti hodnotila ako otras mozgu ľahkého stupňa. Vychádzala z výsledkov CT vyšetrení, ktoré vykazovali len mierne odchýlky od normálu a po opakovaných CT vyšetreniach bol nález negatívny a žalobkyňa bola po troch týždňoch ako stabilizovaná prepustená do ambulantnej starostlivosti. Existencia otrasu mozgu je potvrdená aj posudkom MUDr. Q., ktorý posudok bol spracovaný na účely trestného konania a odškodnenie bolestného žalobkyne. Toto poškodenie zdravia žalobkyne ako otras mozgu ľahkého stupňa, tvorí aj skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví, zo spáchania ktorého bol uznaný vodič E. H. trestným rozkazom Okresného súdu Košice I zo dňa 21.3.2012 sp. zn. 4T/26/2012 v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej došlo k ujme na zdraví žalobkyne. Podľa výpovede MUDr. J. i znaleckého posudku MUDr. H. sa otras mozgu spája s tzv. postkomočným syndrómom. Podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb postkomočný syndróm je klasifikovaný ako diagnóza F07.2 vznikajúca po úraze hlavy, zvyčajne so stratou vedomia a zahŕňajúci škálu pestrých príznakov ako sú bolesti hlavy, závraty, únava, vyčerpanosť, ťažkosti s koncentráciou a vykonávaním duševných úloh, zhoršenie pamäti, nespavosť, znížená tolerancia stresu. Znalkyňa MUDr. H. otras mozgu definovala ako prechodnú reverzibilnú poruchu spôsobenú úrazovým mechanizmom nárazu hlavu pomerne silnej intenzity, ktorú vždy charakterizuje porucha vedomia a pamäti na udalosti po úraze, v niektorých prípadoch aj na udalosti bezprostredne pred úrazom. Podľa dĺžky trvania poruchy vedomia sa otras mozgu definuje ako ľahký (I. stupeň, porucha vedomia 15 minút), stredný (II. stupeň, do 30 minút) a ťažký (III. stupeň, do hodiny). V závislosti od toho sú prítomné aj prejavy ako zvracanie, bolesti hlavy, závraty, psychické prejavy. Od stupňa otrasu mozgu závisí aj dĺžka trvania postkomočného syndrómu, od jedného mesiaca pri ľahšej

forme do troch mesiacov, pri ťažšej forme, bez organického poškodenia mozgu. Ak takéto ťažkosti pretrvávajú dlhšie, majú s istotou pôvod v iných príčinách, v prípade žalobkyne môžu vyplývať z distorzie krčnej chrbtice pri otrase mozgu častej. Podľa znaleckého posudku sa otras mozgu ľahkého stupňa u žalobkyne prejavoval poruchou vedomia a poruchou pamäti na udalosti bezprostredne pred úrazom a po úraze, žalobkyňa mala pocity na zvracanie, bolesti hlavy, bola prechodne psychicky zmätená.

26. Pri hodnotení nároku žalobkyne na odškodnenie súd prvej inštancie správne vzal do úvahy, že akékoľvek odborné stanoviska, vyjadrenie, či posudky predstavujú jeden z dôkazných prostriedkov, na vyhodnotení ktorých súd ustalať skutočný stav a vykonáva jeho právne posúdenie. Ak súd prvej inštancie považoval za presvedčivejší záver znalkyne MUDr. H., že žalobkyňa utrpela otras mozgu prvého stupňa (ľahký otras mozgu) zohľadňujúc, že opakované vyšetrenie nepreukázalo následky na zdraví žalobkyne a po troch týždňoch bola prepustená z hospitalizácie so stabilizovaným zdravotným stavom, jeho postup je uvedenom kontexte logický a opodstatnený. Lekársky posudok MUDr. J. neobsahuje žiadne informácie o stupni otrasu mozgu, ani informácie svedčiace pre maximálne bodové ohodnotenie následkov postkomočného syndrómu. Takéto okolnosti MUDr. J. neuviedol ani vo svojej výpovedi. Svoj názor, že žalobkyňa utrpela otras mozgu II. stupňa odôvodnil len tým, že žalobkyňa absolvovala kontrolné neurologické a CT vyšetrenie. Neurologické a CT vyšetrenie mohlo stanoviť resp. vylúčiť rozsah, či existenciu následkov na zdraví žalobkyne, no z ničoho nevyplýva, aby len absolvovanie vyšetrovacieho úkonu, či zdravotných kontrol, bez ohľadu na ich výsledok, postačovali pre určenie diagnózy pacienta. Výsledky neurologických a CT vyšetrení nepotvrdili závažný následok otrasu mozgu, preto možno považovať za odôvodnený záver znalkyne MUDr. H., že sa jednalo o otras mozgu prvého stupňa (tj ľahký otras mozgu), čo potvrdzuje aj obsah znaleckého posudku MUDr. Q. spracovávaného krátko po dopravnej nehode a napokon aj skutková veta trestného rozkazu.

27. Vychádzajúc z uvedenej dôkaznej situácie súd správne ustálil, že žalobkyňa utrpela ľahký otras mozgu, ktorý sa spája s postkomočným syndrómom, a tento následok na zdraví je v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. odškodniteľný ako sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky 252 časti II Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. podľa následkov na zdraví v rozpätí 60 až 260 bodov. Názory znalca na to, či postkomočný syndróm má alebo nemá byť v zmysle poznatkov lekárskej vedy predmetom odškodnenia podľa platnej právnej úpravy, presahuje rámec jeho odbornej pôsobnosti z oblasti zdravotníctva. Prejavy postkomočného syndrómu vzhľadom na ich povahu (výpadky pamäte, nevoľnosť, zmätenosť...) mali zaiste negatívny vplyv na životné úkony žalobkyne a uspokojovanie jej životných potrieb, preto zakladajú jej nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Poskytnutá náhrada však musí byť primeraná povahe následkov (§ 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.). Vzhľadom na skutočnosť, že postkomočný syndróm sa vzťahoval k otrasu mozgu ľahkého stupňa a jeho prejavy odzneli u žalobkyne v krátkom čase (netrvali viac ako mesiac), odôvodnene súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že žalobkyne nepatrí odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia na hornej hranici bodového rozpätia na jeho maxime, ale primeraným odškodnením je suma 1.046,50 € zodpovedajúca najnižšiemu počtu bodov (60 bodov) zo zákonom určeného bodového rozpätia. Bez ohľadu na to, či následky na zdraví žalobkyne existovali v čase rozhodnutia súdu, žalobkyne vznikol nárok na ich odškodnenie, ak mali povahu takého poškodenia zdravia, ktoré môže byť podľa odborných záverov aj len prechodného rázu, ale s ktorým poškodením zdravia zákonná úprava spája nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia, a v čase ich existencie negatívne ovplyvňovali životné úkony žalobkyne. Trvanie následkov sa mohlo a malo odraziť práve v rozsahu priznaného finančného odškodnenia. Súd teda rozhodol v súlade so skutočným stavom existujúcim v čase jeho rozhodnutia (§ 215, § 217 CSP), pretože bolo zistené, že postkomočným syndrómom žalobkyňa trpela, a v tomto kontexte neboli namieste výhrady žalovaného o porušení zásad spravodlivého súdneho konania. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, aby jej patrilo právo na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia aj nad priznanú sumu. Lekársky posudok ňou predložený, bol čo do rozsahu nároku dôvodne spochybný znalkyňou MUDr. H., keďže postkomočný syndróm žalobkyne sa spájal len s najľahšou formou otrasu mozgu, nie ťažšou uvažovanou MUDr. J.. Žalobkyňa neprodukovala žiadne iné dôkazné prostriedky svedčiace pre väčší rozsah odškodnenia. Z vyššie uvedených dôvodov bol zamietavý a vyhovujúci výrok rozsudku v časti priznanej istiny ako vecne správny potvrdený.

28. Opodstatnené však boli odvolacie námietky žalovaného pokiaľ išlo o priznané príslušenstvo pohľadávky. Tak, ako na to správne poukázal žalovaný v odvolaní, právo poškodeného na plnenie úrokov z omeškania voči poisťovni pri nárokoch uplatnených podľa zákona č. 381/2001 Z.z. boli už opakovane riešené Najvyšším súdom SR, a to v jeho rozhodnutiach sp.zn. 3 Cdo 145/2017 z 22.11.2018, sp.zn.

1 Cdo 212/2017 z 26.2.2019, na ktorú ustálenú judikatúrnú prax nadväzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 Cdo 109/2018 z 27.5.2020.

29. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

30. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

31. Vo vzťahu k vyššie uvedeným ustanoveniam zákona č. 381/2001 Z.z. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp.zn. 3Cdo/145/2017, sp.zn. 1Cdo/212/2017 sp.zn. 7Cdo/109/2018 vychádzal z názoru, že aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka na vzťahy upravené špeciálnou právnou úpravou, a to zákonom č. 381/2001 Z.z. prichádza do úvahy v prípadoch, kde zákon nestanovuje žiadnu odlišnosť od OZ. Pokiaľ však zákon č. 381/2001 Z.z. určuje rozsah práv a povinností odlišne od OZ, je namieste výlučné použitie špeciálnej právnej úpravy v zmysle zásady prednosti lex specialis pred všeobecnou právnou úpravou OZ.

32. Ak poisťovateľ odmietol poškodenému plniť náhradu škody, sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/01 Z.z., ho v takom prípade stíha, len ak si nesplnil svoje nepeňažné povinnosti, tzn. ak poisťovateľ poruší povinnosť spojenú so šetrením poistnej udalosti, alebo ak oneskorene vysvetlí resp. vôbec nevysvetlí dôvody, pre ktoré plniť odmietol. Ak by tieto dôvody oznámené poisťovateľom boli „absurdné“, či „protiprávne“ ako sa toho obáva žalobkyňa, prirodzene by to malo za následok, že postup poisťovateľa by nebolo možné hodnotiť inak, ako porušenie povinností vyplývajúcich z § 11 ods. 6 citovaného zákona. Do omeškania s plnením samotnej peňažnej náhrady škody sa však pre prípad splnenia povinností podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ dostane až v prípade, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu neplnil súdnym rozhodnutím priznanú náhradu v stanovenej lehote.

33. V predmetnom spore niet pochyb, že žalovaný si splnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., keď na žiadosť žalobkyne o poskytnutie náhrady škody zo dňa 13.11.2013 reagoval listom už dňa 4.12.2013. Odmietol plnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia titulom postkomočného syndrómu dôvodiac, že otras mozgu nezanecháva žiadne následky vychádzajúc zo správy svojho revízneho lekára. Toto vysvetlenie dôvodov, pre ktoré plniť odmietol, možno nepochybne považovať za legitímne a rešpektujúce tak práva poškodeného domáhať sa náhrady škody, ako i práva poistiteľa brániť sa voči nárokom, ktoré z rozumných dôvodov považuje za sporné. Žalovaný, ktorý si v súvislosti s odmietnutím plnenia žalobkyne splnil všetky povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., nemôže byť sankcionovaný úrokmi z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, pretože pre taký prípad je to vylúčené osobitnou právnou úpravou § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z.. Z uvedených dôvodov bol rozsudok v časti o povinnosti žalovaného na platenie úrokov z omeškania z priznanej sumy odškodnenia zmenený podľa § 388 CSP tak, že odvolací súd žalobu v tomto rozsahu zamietol.

34. V súlade s § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodoval tiež o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie vychádzajúc z § 255 ods. 1 CSP so zohľadnením charakteru nároku uplatneného v konaní. Predmetom sporu bolo peňažné plnenie, ktorého výška závisela od odborného posúdenia ako aj úvahy súdu, len ťažko presne predvídateľnej žalobkyňou. Pre vyhodnotenie procesnej úspešnosti

žalobkyne v konaní bolo preto významná existencia základu nároku. Nemožno konštatovať, aby žalobkyňa uplatňovala zjavne nedôvodný nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže taký následok na zdraví, za ktorý toto odškodnenie žiadala, vychádza z právnej úpravy. Pokiaľ základ nároku v konaní nepochybne existoval, a sporná bola len jeho výška závislá od odborného posúdenia a úvahy súdu, žalobkyňa sa považuje za procesne úspešnú sporovú stranu v celom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP, čo rešpektuje princípy spravodlivého súdneho procesu skrz uplatnenia Čl. 4 CSP. So záverom, že žalobca sa považuje za procesne úspešného aj pri priznaní čiastočného plnenia v prípade, ak rozhodnutie vo veci záviselo od úvahy súdu, či znaleckého posudku, ktoré nie sú v celom rozsahu predvídateľné procesným návrhom žalobcu, sa zhoduje aj komentár autorov k Civilnému sporovému poriadku (nakladateľstvo C.H.Beck Civilný sporový poriadok, rok vydania 2016, strana 927, Štefček, Ficová, Baricová, Mesiarkinova, Bajanková a Tomašovič). Keďže žalobkyňa bola čo do základu nároku v plnom rozsahu úspešná, patrí jej aj náhrada trov prvoinštančného konania v celom rozsahu. Výška trov konania, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku, bude vychádzať z výšky súdom priznaného plnenia.

35. Vo vzťahu štátu k stranám sporu nebola priznaná náhrada trov konania s prihliadnutím na rovnakú procesnú zodpovednosť za vedenie konania.

36. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania vyplýva z § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Pomer procesného úspechu a neúspechu sporových strán v odvolacom konaní bol v zásade zhodný (žiadny z odvolateľov nemal procesný úspech čo do istiny, odvolanie žalobkyne bolo dôvodné v časti trov konania a odvolanie žalovaného v časti príslušenstva pohľadávky), preto náhradu trov odvolacieho konania nebola stranám sporu priznaná.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).